

[Hans Pinstrup.]

Fremskridtene inden for dansk Landbrug. At Socialdemokrater og Kommuniste ønsker Statens Kontrol og Overtagelse af Jord og Ejendomme, er ikke ukendt, men de har altsaa nu faaet Følge af det radikale Parti til Fremme af det før nævnte Formaal, men ogsaa til en kolossal Udvidelse af det Kontor- og Embedsmandsstyre, der vil blive denne Lovgivnings sikre Følge. Ejendomsretten i vort Land maa være ens for alle og inden for Landbruget gælde for saavel smaa som større Landbrug. Bryder man dette Forhold, kan man ikke længere tale om Ejendomsret, og det nytter ikke at lytte til Røster, der vil give Ejendomsret for dig, men ikke for din Nabo.

Jeg gentager: Det er det store ved den gennemførte Udstykningslov, at dens Hovedbestemmelser er ens for alle Landbrugere, og det maa overordentlig stærkt beklages, at man nu paa det ejendomsretlige Omraade har brudt Linien og Enigheden fra denne Lovgivning, saadan at Jordlovgivningen fremefter med de nu stillede Forslag bliver et Modsætningernes i Stedet for et Samarbejds Omraade. Æren derfor tilkommer de tre Partier og Ministeren. Dette er saa meget urimeligere som alle maa erkende, at ingen i Dag kan overse den kommende Udvikling i Landbruget, og hvilke Brugstyper, Brugsformer, der bliver Fremtidens.

Hvad angaar Agitationsfrasen om, at disse Bestemmelser er nødvendige for at faa de store Gaarde ud i Handelen, saa maa det være tilstrækkeligt at minde om, at Forkøbsretten omfatter til Udstykning alle Gaarde med over 35 000 Kr.s Grundbeløb, og at minde om, at Statistikkens Tal viser, der i Aarene 1937—46 er solgt 781 store Gaarde fra 12 Tdr. Hartkorn og opefter, og at 48 pCt. af disse Salg maa siges at komme ind under Jordlovsudvalgets Forkøbsret — alt i alt en langt større Del, end der kan anvendes til Udstykning. For Gaarde over 20 Tdr. Hartkorn har Familiesalgene i samme Periode kun andraget 30 pCt., knap nok endda.

De af Flertallet stillede Ændringsforslag er derfor sagligt ubegrundede, dertil uklare og tilsyneladende ogsaa ugennemtænkte. Straks ved Købet af en Ejendom møder alle Landbrugere øget Kontorstyre. Skriftlige Erklæringer skal afgives om, at hverken hans Ægtefælle eller mindreaarige Børn er Ejere eller Medejere af mere end 1 Ejendom. Han kan ikke som før frit erhverve en Ejendom til sine Børn eller til sin Familie. Køber han en Ejendom under

12 000 Kr.s Grundværdi, skal den bortforpagtes paa 8 Aar. Han kan altsaa ikke erhverve den til sin Søn beregnet paa Overtagelse om et eller to Aar. Er Ejendommen over 12 000 Kr.s Grundværdi, fastlægges Loven et tvungent Bestyrerforhold. Hvis en Landbrugsejendom ejes eller erhverves af et Selskab, en Forening eller lignende, skal den bortforpagtes paa mindst 8 Aar. Som Lovforslaget er formet, kommer denne Bestemmelse ogsaa til at omfatte f. Eks. en Kredit- eller Hypotekforening, en Bank eller Sparekasse, Højskoler, Landbrugsskoler, landøkonomiske Foreninger, Forsøgs-gaarde m. v. Dette kan dog ikke være Ministerens Mening. Der er tilmed i dette Afsnit ikke engang indsat en Dispensationsbestemmelse. Jeg vil gerne opfordre Ministeren til at indsætte hans oprindelige Forslags § 12, Stk. 2, saaledes som det i sin Tid nedsatte Udvalg efter nøje Overvejelse havde udformet det, men som det nu foreslaas skal udgaa. I dette Afsnit stod der bl. a. om det omhandlede Forhold, at det ikke finder Anvendelse

„paa Landbrugsejendomme, som er indrettet til særlig Erhvervsvirksomhed eller til Frugtplantage eller til Gartneri eller paa Grund af Hovedbygningernes Størrelse har Karakter af Lystejendom, og ej heller paa Landbrugsejendomme tilhørende Staten, en Kredit- eller Hypotekforening, en Bank eller Sparekasse, en landøkonomisk Forening eller et Interessentskab, hvis samtlige Interessenter bebor Ejendommen“.

Det maa være en Misforstaaelse, at dette er gaaet ud. Det kan ikke være Tanken at forøge Kontorafgørelserne i det Omfang, der her bliver Tale om. Antagelig er det kun Udtryk for, hvor lidt gennemtænkt Flertallets Ændringsforslag er; de har for øvrigt fuldkommen ændret Karakteren af Ministerens oprindelige Forslag.

Ogsaa paa andre Omraader er Flertallets Ændringer i høj Grad uklare. Hvis en Mand f. Eks. har 1 Arving, men 3 Ejendomme over 35 000 Kr.s Grundværdi, kan Arvingen overtage de 2, medens den tredje i Henhold til Udstykningsloven skal tilbydes Jordlovsudvalget. Saafremt nu Jordlovsudvalget afslaar at købe Ejendommen som uegnet til Udstykning, hvad meget let kan ske, vil der da i saa Tilfælde blive Tale om Tvangssalg af denne Ejendom? Jeg vil gerne bede Ministeren besvare dette Spørgsmaal. Skødet kan jo ikke erhverves. Der staar intet som helst i Forslaget om et saadant Forhold, der meget vel kan indtræffe hurtigt efter Lovens Ikrafttræden.